

Nota edytorska

Charakter dokumentów, dotyczących jednego tylko tematu, a mianowicie pobytu w obozie oraz okoliczności jego opuszczenia, jak również ich stosunkowo mała liczba, spowodowały, że o ich układzie zadecydowała kolejność docierania do Pomiechówka Żydów z poszczególnych miejscowości. Edycji dokumentów dokonano na podstawie rękopisów, uzupełnianych w razie konieczności odpisami (maszynopisami), jeżeli takie istnieją. W jednym przypadku okazało się, że dokument o sygnaturze 1166 oraz 1165b to rękopis i maszynopis tej samej relacji. Zniszczone fragmenty kilkakrotnie udało się odtworzyć dzięki cytatom zawartym w opracowaniu Salomei Ostrowskiej.

Najmniej czytelne spośród zamieszczonych dokumentów są protokoły z przeprowadzonych przez Hersza Wassera i jego współpracowników rozmów z więźniami obozu (ARG I 1164 [Ring. I/301 i Ring. I/956]). Wynika to przede wszystkim z charakteru zapisu – hasłowych notatek, równoważników zdań oraz zapisów zarówno w trzeciej, jak i w pierwszej osobie.

W edytowanych tekstach uwspółcześniona została ortografia i interpunkcja. Do oznaczenia tekstów uszkodzonych lub nieczytelnych zastosowane zostały zasady:

^a[...] ^a ubytek tekstu – brak jednego wyrazu,

^{aa}[...] ^{aa} ubytek tekstu – brak dwóch lub więcej wyrazów,

^b[...] ^b fragment nieczytelny – jeden wyraz,

^{bb}[...] ^{bb} fragment nieczytelny – dwa wyrazy lub więcej.

Uwagi autorów, notatki dopisane inną ręką lub ingerencje w tekst oznaczone zostały literami ^{c-c}, ^{d-d} itd.

Do oznaczenia błędnych lub wątpliwych zapisów zastosowano oznaczenie [s]. Wszystkie podkreślenia i wyróżnienia w tekście są zachowane zgodnie z oryginałem stanowiącym podstawę edycji.

Wśród zamieszczonych dziewięciu dokumentów trzy tłumaczone są na język polski z jidysz. Wszystkie nazwy miejscowości podane są w języku polskim.

Tę część tomu zamykają: bibliografia publikacji wykorzystanych przy opracowywaniu dokumentów oraz wykaz sygnatur publikowanych dokumentów. Wyjaśnienia terminów często powtarzających się w tekście, indeksy osób i nazw geograficznych zostały opracowane wspólnie dla obu części tomu i znajdują się na jego końcu.

* * *

Za pomoc w przygotowaniu niniejszego zbioru dokumentów i cenne uwagi edytorskie chcę podziękować przede wszystkim redaktorom serii wydawniczej *Archiwum Ringelbluma*, dr Eleonorze Bergman i prof. Tadeuszowi Epszteinowi. Osobne gorące podziękowania kieruję do Magdaleny Siek za przetłumaczenie tekstów z języka żydowskiego oraz do Moniki Polit za konsultacje językowe. Moim wspinałym kolegom Jackowi Walickiemu, Adamowi Sitarkowi i Michałowi Trębaczowi dziękuję za nieustanne wspieranie.